Onderwerp
Begrotingswijziging GR Vidar Wsw 2025 – 2028

Voorstel.
Het DB besluit:
1. In te stemmen met bijgevoegde bijstelling begroting GR Vidar Wsw 2025 e.v. ten gevolge van aanpassingen in:
    a. de kostenstructuur,
    b. de grondslag voor de loonkosten,
    c. de voorzetting van de tripartite overeenkomst met de gemeente Beekdaelen en
    d. de kostenverdeling.

Scope begrotingswijziging GR Vidar Wsw begroting 2025 inclusief het meerjarenperspectief.
Voor u ligt de begrotingswijziging van de exploitatie van de GR Vidar Wsw voor de begroting 2025 inclusief het meerjarenperspectief. Deze wijziging volgt op aanpassingen ten gevolge van
1. de kostenstructuur,
2. de grondslag voor de loonkosten,
3. de voorzetting van de tripartite overeenkomst met de gemeente Beekdaelen, en
4. de kostenverdeling.

Deze begrotingswijziging wordt afgezet tegen de ontwerpbegroting 2025 inclusief het meerjarenperspectief zoals vastgesteld door het DB op 1 november 2023 en het AB op 3 juli 2024.

Inleiding
Vidar is opgericht om uitvoering te geven aan het bepaalde in artikel 2.1 van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Sedert 1 januari 2020 is de GR Vidar Wsw formeel de werkgever van alle Wsw-werknemers die tot 1 januari in dienst waren van de Gemeenschappelijke Regeling Vixia. De GR Vidar Wsw heeft de publiekrechtelijke taak tot uitvoering van de Wsw en de werkgeverstaken belegd bij de centrumgemeente de gemeente Sittard-Geleen. De centrumgemeente heeft de uitvoering van de Wsw-taken alsmede de werkgeverstaken opgedragen aan Vidar BV. Naast het formeel werkgeverschap vinden er binnen GR Vidar Wsw geen activiteiten plaats.

1. Wijzigen kostenstructuur door onderscheid tussen formeel en materieel werkgeverschap Wsw[1].
Om de financiële sturing te optimaliseren alsmede op basis van artikel 2.1 van de WSW is een lijn getrokken tussen het formeel werkgeverschap van de Wsw en dat van het materieel werkgeverschap. Dit leidt tot een wijziging in de kostenstructuur van de GR Vidar Wsw en in de Centrumregeling Vidar (CR Vidar). Daarbij zijn in de GR Vidar Wsw alleen de baten en lasten opgenomen die verband houden met de Cao Wsw en het formeel werkgeverschap van de Wsw. De baten en lasten verband houdende met het materieel werkgeverschap zijn opgenomen in de CR Vidar. De wijziging van de kostenstructuur in de GR Vidar Wsw en de CR Vidar verloopt budgettair neutraal.

In de gemeentelijke begroting komt deze neutraliteit tot uiting doordat er vanuit de GR Vidar Wsw een voordelig saldo zal worden opgenomen. Daar staat vervolgens een te betalen bijdrage aan het Werkbedrijf (Vidar BV) tegenover.

[1] Het formeel werkgeverschap is ondergebracht in de GR Vidar en omvat voornamelijk de (loon)kosten die gepaard gaan met de uitvoering van de Cao Wsw. Alle overige (infrastructurele) lasten die gepaard gaan met het beschikbaar stellen van werkplekken voor de Wsw, zoals de begeleiding van de mensen, vallen onder het materieel werkgeverschap van de Wsw en die zijn ondergebracht in de CR Vidar.

2. Corrigeren grondslag voor de loonkosten gebaseerd op constante prijzen.
De (meerjaren)begroting van de GR Vidar Wsw wordt vanaf 2025 gecorrigeerd en opgebouwd op basis van constante prijzen. De lopende begroting is nog gebaseerd op lopende prijzen. Deze aanpassing heeft met name impact op de ontwikkeling van de loonkosten van de SW'ers. De loonkosten voor de Wsw zijn bepaald op basis van wijzigingen in het wettelijk minimumloon, wijzigingen in de Cao Wsw en de inschaling van de individuele medewerker.

Het Rijk stelt door middel van de Integratie Uitkering Participatie (IU Participatie) middelen beschikbaar voor het bekostigen van de Wsw. De IU Participatie is gebaseerd op constante prijzen. Jaarlijks past het Rijk de IU Participatie aan op basis van de actuele loon-prijsontwikkeling (LPO) als gevolg van wijzigingen in het wettelijk minimumloon en, indien van toepassing, de Cao Wsw.

Door de baten en lasten in de GR Vidar Wsw te baseren op constante prijzen en jaarlijks mee te laten bewegen met wijzigingen in het wettelijk minimumloon en, indien van toepassing, de Cao Wsw past de loon-prijsontwikkeling van de GR in die van de IU Participatie.

Jaarlijkse aanpassingen ten gevolge van loon-prijsontwikkelingen (LPO) gaan verlopen via de reguliere P&C cyclus van de GR Vidar Wsw: de bijgestelde begroting en de kwartaalrapportages. De structurele doorwerking verloopt via de Ontwerpbegroting inclusief het meerjarenplan. Voor het dekken van de loon-prijsontwikkeling stelt het Rijk middelen beschikbaar aan de gemeenten via de Integratie Uitkering Participatie (IU). In beginsel volgt de IU Participatie de LPO van de Wsw.

3. Voortzetten van de tripartite overeenkomst met de gemeente Beekdaelen per 2025.
De tripartite overeenkomst met de gemeente Beekdaelen wordt per 1 januari 2025 voortgezet. De oorspronkelijke overeenkomst verviel per die datum. De meest relevante afspraken uit de voortgezette overeenkomst zijn:
- een looptijd van vijf jaar;
- een opzegtermijn van 24 maanden;
- zonder opzegging volgt na vijf jaar een stilzwijgende verlenging van de overeenkomst voor wederom vijf jaar;
- een vergoeding voor desintegratieschade bij een niet autonome uitstroom van de SW'ers van Beekdaelen;
- een integraal en daarmee kostendekkend tarief.

4. De kostenverdeling: verdelen netto lasten voor het formeel werkgeverschap op basis van een totaalbedrag en een enkelvoudige verdeelsleutel.
De netto lasten, voor een belangrijk deel bestaande uit de loonkosten van de SW'ers, wordt aangepast: door de totale kosten als één totaal te verdelen over de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal fte Wsw'ers per deelnemende gemeente.
Met deze aanpassing wordt de verdeling eenvoudiger, transparanter en makkelijker uitlegbaar. De drieledige bekostiging die nog geldt tot 2025 vervalt hierdoor. Concreet vervalt per 2025:
- de rijksbijdrage,
- het subsidieresultaat, en
- het overig resultaat.

In feite bevat de GR Vidar nu een totaal te betalen bedrag aan overwegend loonkosten dat verdeeld wordt over de deelnemende gemeenten en afnemende gemeente naar rato van het aantal fte Wsw per gemeente, Hierdoor bedraagt het exploitatieresultaat van de GR Vidar Wsw € 0.

De gewijzigde begroting 2025 inclusief het meerjarenperspectief.

Voor de verdeling van de netto lasten is de geprognosticeerde stand in fte Wsw op 1 januari 2025 aangehouden.

vidar.

De gewijzigde begroting 2025 inclusief het meerjarenperspectief.

-/- = nadelig voor de GR, maar voordelig voor de gemeenten	Oorspronke-lijke begroting 2025 (oude methodiek)	Gewijzigde begroting 2025 (nieuwe methodiek)	Effect wijzigingen 2025	Oorspronkel ijke begroting 2026 (oude methodiek)	Gewijzigde begroting 2026 (nieuwe methodiek)	Effect wijzigingen 2026	Oorspronkel ijke begroting 2027 (oude methodiek)	Gewijzigde begroting 2027 (nieuwe methodiek)	Effect wijzigingen 2027	Oorspronkel ijke begroting 2028 (oude methodiek)	Gewijzigde begroting 2028 (nieuwe methodiek)	Effect wijzigingen 2028
Totale baten	**19.532.539**	**18.538.000**	**-994.539**	**18.336.047**	**16.803.000**	**-1.533.047**	**17.399.487**	**15.434.000**	**-1.965.487**	**16.403.719**	**14.076.000**	**-2.327.719**
Totale lasten	**19.532.539**	**18.538.000**	**994.539**	**18.336.047**	**16.803.000**	**1.533.047**	**17.399.487**	**15.434.000**	**1.965.487**	**16.403.719**	**14.076.000**	**2.327.719**
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gemeentelijke bijdrage												
Deelnemers												
Sittard-Geleen	74,9%	74,8%	0,1%	74,9%	74,8%	0,1%	74,9%	74,8%	0,1%	74,9%	74,8%	0,1%
Stein	14,7%	14,2%	0,5%	14,6%	14,2%	0,5%	14,7%	14,2%	0,5%	14,7%	14,2%	0,5%
Beek	6,5%	6,6%	-0,1%	6,5%	6,6%	-0,1%	6,5%	6,6%	-0,1%	6,5%	6,6%	-0,1%
Afnemer												
Beekdaelen	3,9%	4,5%	-0,5%	3,9%	4,5%	-0,5%	3,9%	4,5%	-0,5%	3,9%	4,5%	-0,5%
Deelnemers												
Sittard-Geleen	14.599.632	13.842.185	757.447	13.704.575	12.543.872	1.160.703	13.003.527	11.519.440	1.484.087	12.258.833	10.503.239	1.755.594
Stein	2.856.232	2.618.733	237.499	2.680.287	2.373.112	307.175	2.543.531	2.179.305	364.226	2.397.823	1.987.055	410.768
Beek	1.267.281	1.213.580	53.701	1.189.742	1.099.754	89.988	1.128.992	1.009.939	119.053	1.064.335	920.846	143.489
Afnemer												
Beekdaelen	769.394	823.501	-54.107	721.443	746.262	-24.819	683.437	685.316	-1.879	642.728	624.860	17.868
Totaal	**19.492.539**	**18.498.000**	**994.539**	**18.296.047**	**16.763.000**	**1.533.047**	**17.359.487**	**15.394.000**	**1.965.487**	**16.363.719**	**14.036.000**	**2.327.719**

Voor de begroting in detail wordt verwezen naar de bijlage.

De effecten per aanpassing.

1. Wijzigen kostenstructuur door onderscheid tussen formeel en materieel werkgeverschap Wsw.
De wijziging van de kostenstructuur van de GR en de CR leidt tot lagere lasten in de GR, maar tot hogere in de CR Vidar. In totaliteit en per gemeente ziet dit er als volgt uit.

	2025	2026	2027	2028
Totaal	88.059	134.227	137.082	150.814
Deelnemers				
Sittard-geleen	65.895	100.443	102.579	112.855
Stein	12.466	19.002	19.406	21.350
Beek	5.777	8.806	8.993	9.894
Afnemer				
Beekdaelen	3.920	5.976	6.103	6.714

Tussen de GR Vidar Wsw en de CR Vidar verloopt deze aanpassing budgettair neutraal. Daarmee vloeien de voordelige saldi van deze wijziging in de GR, variërend van ruim € 88.000 in 2025 oplopend naar ruim € 150.000, terug naar de CR.

Deze cijfers tonen het werkelijke effect aan van de aanpassing van de kostenstructuur op de GR Vidar Wsw. Voor de GR valt deze inderdaad positief uit, maar zoals hierboven beschreven, betreft dit geen positief resultaat voor de gemeentelijke begroting dat vrijvalt ten gunste van de algemene middelen. Door de wijziging van de kostenstructuur ontstaat er in de CR Vidar een nadelig saldo dat hiermee wordt afgedekt.

2. Aanpassen grondslag voor de loonkosten gebaseerd op constante prijzen.
De correctie van de grondslag voor de loonkosten op basis van constante prijzen leidt tot lagere loonkosten. Dit effect resulteert in een voordelig resultaat voor de gemeenten en loopt meerjarig op. In totaliteit en per gemeente ziet het beeld er als volgt uit.

	2025	2026	2027	2028
Totaal	906.480	1.398.820	1.828.405	2.176.905
Deelnemers				
Sittard-geleen	678.325	1.046.747	1.368.208	1.628.994
Stein	128.329	198.029	258.844	308.181
Beek	59.471	91.771	119.954	142.818
Afnemer				
Beekdaelen	40.355	62.273	81.398	96.912

3. Voortzetten van de tripartite overeenkomst met de gemeente Beekdaelen per 2025 en
4. De kostenverdeling: Verdelen netto lasten voor het formeel werkgeverschap op basis van een totaalbedrag en een enkelvoudige verdeelsleutel.
In de tripartite overeenkomst met de gemeente Beekdaelen is per 2025 overeengekomen dat de gemeente Beekdaelen een integraal en daardoor een kostendekkend tarief betaalt voor de dienstverlening van Vidar.

In de tripartite overeenkomst is bepaald dat Beekdaelen een integraal en daarmee kostendekkend tarief betaalt. Integraal tweeledig in die zin dat Beekdaelen gaat betalen voor:

1. *de directe en de indirecte kosten, en*
2. *het formele en het materiele werkgeverschap.*

In de GR Vidar Wsw is sec het formele werkgeverschap ondergebracht. Vandaar dat hier alleen het effect van de overeenkomst op het formele werkgeverschap te zien is.

Het Rijk stelt de rijksbijdrage Wsw beschikbaar aan gemeenten. Dit verandert niet met deze aanpassing. Het Rijk blijft deze middelen beschikbaar stellen aan gemeenten als dekkingsmiddel voor de Wsw. Echter wordt deze bijdrage in de begroting van de GR niet meer als een aparte door de gemeenten te betalen bijdrage opgenomen.

Met deze aangepaste kostenverdeling worden de totale kosten als één totaal bedrag verdeeld aan de hand van één verdeelsleutel. Hierdoor vervalt de huidige drieledige verdeling van de kosten via de Rijksbijdrage Wsw en de bijdrage aan het subsidie- en het overige resultaat.

Het gegeven dat de gemeente Beekdaelen een integraal en daarmee kostendekkend tarief betaalt en het aanpassen van de kostenverdeling leidt in de verdeling van de netto lasten tot herverdeeleffecten in het aandeel van de gemeenten in de netto lasten. In totaliteit en per gemeente zien deze herverdeeleffecten er als volgt uit.

	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Rijksbijdragen Wsw	-15.926.439	-14.829.931	-14.121.556	-13.274.455
Gemeentelijke bijdrage	14.931.900	13.296.884	12.156.069	10.946.736
Effect wijziging kostenstructuur en wijziging grondslag)	**-994.539**	**-1.533.047**	**-1.965.487**	**-2.327.719**
Effect gemeentelijke bijdrage GR Vidar Wsw				
Deelnemers				
Sittard-Geleen	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Stein	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Beek	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,1%
Afnemer				
Beekdaelen	-0,5%	-0,5%	-0,5%	-0,5%

Voor de gemeenten Sittard-Geleen en Stein valt de herverdeling met respectievelijk 0,1 procentpunt en 0,5 procentpunt gunstiger uit. Voor de gemeenten Beek en Beekdaelen valt deze met respectievelijk 0,1 procentpunt en 0,5 procentpunt minder gunstig uit.

vidar.

Bijlage: De gewijzigde begroting 2025 inclusief het meerjarenperspectief in detail.

-/- = nadelig voor de GR, maar voordelig voor de gemeenten	[2]	Oorspronke-lijke begroting 2025 (oude methodiek)	Gewijzigde begroting 2025 (nieuwe methodiek)	Effect wijzigingen 2025	Oorspronkel ijke begroting 2026 (oude methodiek)	Gewijzigde begroting 2026 (nieuwe methodiek)	Effect wijzigingen 2026	Oorspronkel ijke begroting 2027 (oude methodiek)	Gewijzigde begroting 2027 (nieuwe methodiek)	Effect wijzigingen 2027	Oorspronkel ijke begroting 2028 (oude methodiek)	Gewijzigde begroting 2028 (nieuwe methodiek)	Effect wijzigingen 2028
Rijksbijdragen Wsw	**4**	15.926.439	0	-15.926.439	14.829.931	0	-14.829.931	14.121.556	0	-14.121.556	13.274.455	0	-13.274.455
Gemeentelijke bijdrage	**4**	3.566.100	18.498.000	14.931.900	3.466.116	16.763.000	13.296.884	3.237.931	15.394.000	12.156.069	3.089.264	14.036.000	10.946.736
Overige baten	**4**	40.000	40.000	0	40.000	40.000	0	40.000	40.000	0	40.000	40.000	0
Totale baten		**19.532.539**	**18.538.000**	**-994.539**	**18.336.047**	**16.803.000**	**-1.533.047**	**17.399.487**	**15.434.000**	**-1.965.487**	**16.403.719**	**14.076.000**	**-2.327.719**
Loonkosten Wsw	**2**	18.245.480	17.339.000	906.480	17.099.820	15.701.000	1.398.820	16.201.405	14.373.000	1.828.405	15.237.905	13.061.000	2.176.905
Loonkostensubsidie Begeleid Werken		452.436	452.000	436	414.440	414.000	440	416.848	417.000	-152	418.512	419.000	-488
Overige personele kosten Wsw:		546.807	747.000	-200.193	533.971	688.000	-154.029	493.418	644.000	-150.582	459.486	596.000	-136.514
Overige lasten:		*287.816*	*0*	*287.816*	*287.816*	*0*	*287.816*	*287.816*	*0*	*287.816*	*287.816*	*0*	*287.816*
- Apparaats-kosten	**1**	247.816	0	247.816	247.816	0	247.816	247.816	0	247.816	247.816	0	247.816
- Overige kosten	**1**	40.000	0	40.000	40.000	0	40.000	40.000	0	40.000	40.000	0	40.000
Totale lasten		**19.532.539**	**18.538.000**	**994.539**	**18.336.047**	**16.803.000**	**1.533.047**	**17.399.487**	**15.434.000**	**1.965.487**	**16.403.719**	**14.076.000**	**2.327.719**
Gemeentelijke bijdrage													
Deelnemers													
Sittard-Geleen	**4**	74,9%	74,8%	0,1%	74,9%	74,8%	0,1%	74,9%	74,8%	0,1%	74,9%	74,8%	0,1%
Stein	**4**	14,7%	14,2%	0,5%	14,6%	14,2%	0,5%	14,7%	14,2%	0,5%	14,7%	14,2%	0,5%
Beek	**4**	6,5%	6,6%	-0,1%	6,5%	6,6%	-0,1%	6,5%	6,6%	-0,1%	6,5%	6,6%	-0,1%
Afnemer													
Beekdaelen	**4**	3,9%	4,5%	-0,5%	3,9%	4,5%	-0,5%	3,9%	4,5%	-0,5%	3,9%	4,5%	-0,5%
Deelnemers													
Sittard-Geleen	**4**	14.599.632	13.842.185	757.447	13.704.575	12.543.872	1.160.703	13.003.527	11.519.440	1.484.087	12.258.833	10.503.239	1.755.594
Stein	**4**	2.856.232	2.618.733	237.499	2.680.287	2.373.112	307.175	2.543.531	2.179.305	364.226	2.397.823	1.987.055	410.768

[2] 2 = Wijziging kostenstructuur, `3 = Corrigeren grondslag loonkosten, 5 = kostenverdeling, 4 = Tripartite overeenkomst Beekdaelen

-/- = nadelig voor de GR, maar voordelig voor de gemeenten	[2]	**Oorspronke-lijke begroting 2025 (oude methodiek)**	**Gewijzigde begroting 2025 (nieuwe methodiek)**	**Effect wijzigingen 2025**	**Oorspronkel ijke begroting 2026 (oude methodiek)**	**Gewijzigde begroting 2026 (nieuwe methodiek)**	**Effect wijzigingen 2026**	**Oorspronkel ijke begroting 2027 (oude methodiek)**	**Gewijzigde begroting 2027 (nieuwe methodiek)**	**Effect wijzigingen 2027**	**Oorspronkel ijke begroting 2028 (oude methodiek)**	**Gewijzigde begroting 2028 (nieuwe methodiek)**	**Effect wijzigingen 2028**
Beek	**4**	1.267.281	1.213.580	53.701	1.189.742	1.099.754	89.988	1.128.992	1.009.939	119.053	1.064.335	920.846	143.489
Afnemer													
Beekdaelen	**3**	769.394	823.501	-54.107	721.443	746.262	-24.819	683.437	685.316	-1.879	642.728	624.860	17.868
Totaal		**19.492.539**	**18.498.000**	**994.539**	**18.296.047**	**16.763.000**	**1.533.047**	**17.359.487**	**15.394.000**	**1.965.487**	**16.363.719**	**14.036.000**	**2.327.719**